

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Академія WSB
Опольський університет
Національний аграрний університет Вірменії
Азербайджанський державний аграрний університет
Азербайджанський університет кооперації

**Перспективи еко-
інноваційного розвитку
сільськогосподарського
виробництва**

Матеріали

*II Міжнародної науково-практичної
конференції*

20 листопада 2020 року

Полтава
2020

Редакційна колегія:

Аранчій В. І. – ректор Полтавського державного аграрного університету, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О. – проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Калініченко А. В. – професор Інституту технічних наук Опольського університету, доктор сільськогосподарських наук, професор Полтавського державного аграрного університету.

Писаренко П. В. – перший проректор Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Рафал Ребілас – проректор з міжнародних відносин Академії WSB, доктор економічних наук, професор.

Чайка Т. О. – начальник редакційно-видавничого відділу Полтавського державного аграрного університету, кандидат економічних наук.

Яснолоб І. О. – доцент кафедри підприємництва і права, начальник науководослідного сектору Полтавського державного аграрного університету, кандидат економічних наук, доцент.

Перспективи еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 20 листопада 2020). Полтава : РВВ ПДАУ, 2020. 161 с.

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-практичної конференції за результатами досліджень щодо перспектив еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва в сучасних умовах господарювання.

Збірник тез є частиною науково-дослідної теми Полтавської державної аграрної академії «Формування стратегії еко-інноваційного розвитку виробництва органічної продукції як складової економічної та продовольчої безпеки України» (номер державної реєстрації 0119U103942 від 13.12.2019 р.).

Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів й здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії вищих навчальних закладів, фахівців і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК різної організаційно-правової форми, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кого цікавить проблематика еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних та відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

ЗМІСТ

1. ОСОБЛИВОСТІ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ У ВИРОБНИЦТВІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

<i>Zubchenko O., Brydkiy O., Hordenko L., Riaba H., Bilopranych O.</i> The use of biogas installations as a means of energy efficiency and energy independence of rural areas	10
<i>Zubchenko O., Horpynchenko V., Tarnavska S., Kolomyńska T.</i> Landfills as structures for use and disposal of solid waste	12
<i>Zubchenko O., Samardak O., Denisov S., Karbovska L.</i> Restoration of filter working	14
<i>Бузіна І. М.</i> Інноваційні процеси в екології	17
<i>Буценко Л. М.</i> Перспективи екологічно обґрунтованого контролю фітопатогенних бактерій <i>Pseudomonas syringae</i>	20
<i>Головань Л. В.</i> Інновації в АПК	22
<i>Лімонт А. С.</i> Про еко-інноваційне готування рошенцевої льонотрести	24
<i>Лозінський М. В., Устинова Г. Л.</i> Формування кількості колосків у головному колосі в F1 і популяціях F2 пшениці м'якої озимої за гібридизації різних за скоростиглістю батьківських форм	28
<i>Середюк А. І., Сова О. Ю.</i> Екологічні технології вирощування сільськогосподарських культур.....	31
<i>Шкоронад О. Б., Романюк Н. Д.</i> Індукція флуоресценції хлорофілу у листках пшениці	33
2. СУЧАСНИЙ СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКО-ІННОВАЦІЙ У ВИРОБНИЦТВО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	
<i>Сова О.</i> Agricultural sector on verge of reform in Ukraine	36

<i>Бараболя О. В., Жемела Г. П., Татарко Ю. В., Антоновський О. В.</i> Використання природного потенціалу зерна пшениці озимої для впровадження еко-інновацій	38
<i>Бараболя О. В., Татарко Ю. В., Антоновський О. В., Доронін С. М.</i> Хлібопекарські властивості зерна пшениці озимої	40
<i>Бараболя О. В., Найдьон М. Ю., Кононеко С. М., Коровніченко С. Г.</i> Реалізація генетичного потенціалу продуктивності сої завдяки азотним добривам	43
<i>Білявський В. М., Мовчан Т. С.</i> Сучасний стан впровадження інновацій в дистанційне управління персоналом	45
<i>Василишина О. В.</i> Вплив післязбиральної обробки полісахаридними композиціями на особливості технології зберігання плодів вишні.....	48

Бараболя Ольга

Валеріївна канд. с.-

г. наук, доцент

ORCID ID: 0000-0003-4123-9547

Жемела Григорій

Пимонович д-р с.-г.

наук, професор

ORCID ID: 0000-0003-0167-7219

Татарко Юлія Валентинівна

здобувач вищої освіти ступеня доктора

філософії **Антоновський Олександр**

Володимирович здобувач вищої освіти

ступеня доктора філософії Полтавський

державний аграрний університет м. Полтава

ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКО-ІННОВАЦІЙ

На родючих ґрунтах України вирощують багато зернових культур, важливих для людської життєдіяльності. Найважливішою і головною продовольчою культурою є пшениця озима, яка займає численні посівні площі, є цінною в польовій сівозміні та гарним попередником для ряду інших культур, таких як буряк, соняшник, рис тощо. Це доводить її велике народногосподарське значення, необхідність у забезпеченні людей високоякісними харчовими продуктами, зокрема хлібом і хлібобулочними виробами.

На сьогодні однією з найважливіших задач у подальшому розвитку сільського господарства в усіх без винятку природно-кліматичних зонах нашої країни є збільшення виробництва зерна. Найкраще розвиваються рослини зернових культур при оптимальному забезпеченні необхідними факторами життя і високоякісному виконанні всіх агротехнологічних заходів [1, 2].

Важлива роль у підвищенні врожайності та якості зерна пшениці належить створенню стабільних за продуктивністю сортів з високою адаптивністю та широкою агроекологічною пластичністю. Якість зерна – одна з найскладніших селекційних ознак, що детермінується як генотипом,

так і умовами вирощування. Для прогнозування успішності селекції важливо знати співвідношення генотипової та фенотипової складових кожної з ознак [3].

В зв'язку з цим нами проводилися дослідження з оцінки фізичних та хімічних властивостей сортів пшениці озимої для виявлення кращих характеристик для подальшого призначення у використанні зерна. Зерно пшениці озимої для проведення досліджень вирощувалось на полях НВП із селекції та насінництва. Лабораторні дослідження якості зерна пшениці озимої проведено в сертифікованій Держспоживстандартом України лабораторії Полтавської державної аграрної академії відповідно до загальноприйнятих методик, які відповідають ГОСТу або ДСТУ. Об'єктом досліджень слугували такі сорти пшениці озимої: Оржиця, Полтавчанка, Царичанка, Зелений гай, Кармелюк, Аріївка, Лютьєнка, Сагайдак, Диканька (селекція Полтавської державної аграрної академії).

Дослідження показали високу енергію проростання усіх сортів озимої пшениці, тоді як найвищий показник схожості спостерігався у сортів Зелений гай (96 %) і Царичанка (94 %). Найменший показник у сорту Оржиця – 86 %, що теж свідчить про гарну схожість. Визначення впливу сортових властивостей на масу 1000 зерен показало найвищий показник сорту Зелений гай (48,0 г), а найменший – сорту Оржиця (39,7 г). Оцінка наведених зразків на склоподібність відзначила найвищий у сорта Зелений гай (97 %), а найменший – сорт Полтавчанка (70 %).

Проаналізувавши отримані результати досліджень, можна зробити висновок, що ці сорти добре підходять для випічки хлібобулочних виробів. Аналіз впливу сортових властивостей на хімічний склад зерна пшениці озимої проводився за показниками: вміст клейковини, число падіння, вміст білка, число седиментації. Отримано, що найбільший вміст клейковини має сорт Лютьєнка (37 %), найменші – сорти Оржиця (30 %), Диканька (31 %) та Зелений гай (31 %). Визначення деформації клейковини показало, що досліджуваних сортах пшениці переважає друга група і показники коливаються від 88 до 102 одиниць. Результати дослідження числа падіння показали, що зерна пшениці озимої мають показники від 206 с (що є прийнятним) до 452 с (що є збільшеним показником, тому кінцева якість хлібобулочних виробів може бути не найкращою). Проведення досліджень вмісту білка засвідчило, що всі 9 сортів пшениці озимої відповідають

визнаним стандартам. Найнижчий показник вмісту білка має сорт Оржиця (13,6 %), а найвищий – сорт Лютецька (16,9 %). Оцінка числа седиментації показала, що більшість з представлених зразків належать до високих – понад 50 мл і більше. Лише один зразок зерна пшениці озимої Аріївка має середній показник у 34 мл.

Отже, нами виділено два сорти – Зелений гай і Лютецька, які показали найкращі результати за всіма параметрами і показниками. Відмічена позитивна динаміка у показниках майже всіх сортів, що доводить їх спроможність давати стабільні сходи та стійкість до несприятливих умов.

Бібліографічний список

1. Бараболя О. В. Барат Ю. М., Кулик М. І., Онопрієнко О. В. Урожайність пшениці озимої залежно від системи удобрення та погодних умов вегетаційного періоду. *Вісник Уманського національного університету садівництва*. 2018. № 2. С. 3–9.
2. Шпаара Д., Элмер Ф., Постников А. *Зерновые культуры : монография*. Минск : ФУАИформ, 2000. 420 с.
3. Василенко Н. В., Правдзіва І. В., Вологдіна Г. Б., Замліла Н. П., Колючий В. Т. Фактори впливу на якість зерна та борошна нових сортів пшениці м'якої озимої. 2. Показники якості борошна. *Миронівський вісник*. 2016. № 3. С.191–202.